

Kroj

Elkroj

GLASILO DELOVNE ORGANIZACIJE
„E L K R O J“ MOZIRJE

Številka 3
Leto 1984

Glavni urednik: Vida Skok
Naklada: 720 izvodov
Tisk: Grafika Prevalje
S sklepom št. 421-1/72 z dne 13. 1. 1977
oproščeno plačila prometnega davka.

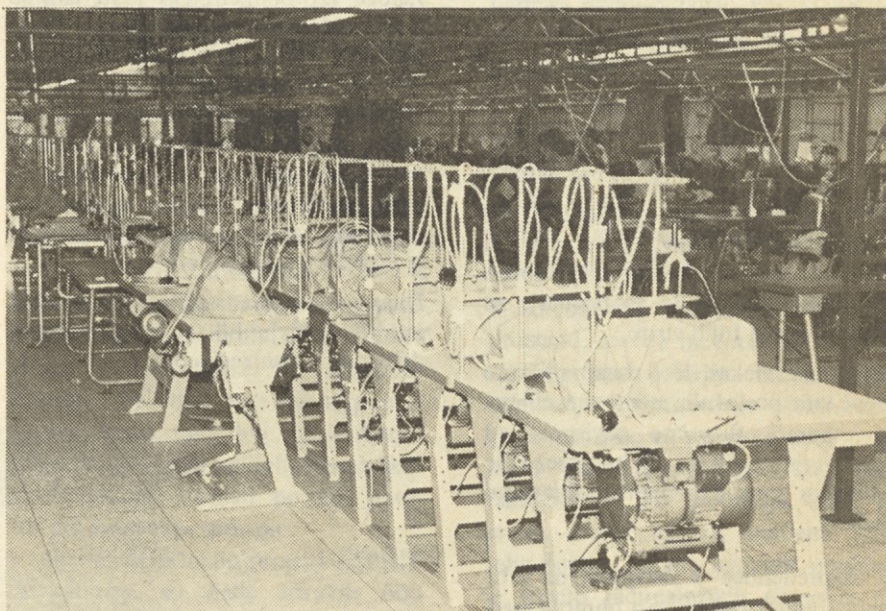
O PREMOŽENJU DELOVNE ORGANIZACIJE

V razmerah družbenega samoupravljanja se nenehno srečujemo s problemom primerne, objektivne in razumljivega presojanja odnosov financiranja v organizaciji združenega dela v določenem časovnem obdobju.

V računovodstvu delovne organizacije je izbranih preko 65 % vseh poslovnih informacij, ki pa delavcem niso prikazani v taki obliki, da bi jih lahko le-ti razumeli in na podlagi teh sprejemali določene odločitve. Menim, da je informiranje o oblikovanju in delitvi čistega dohodka precej bolje zastavljeno kot pa informiranje o premoženju delovne organizacije skozi razumljiv in poenostavljen prikaz bilance stanja. Mogoče je to posledica že nekaj letne splošne družbene prakse, saj so analitiki službe družbenega knjigovodstva, občinskih skupnosti ter raznih poslovnih združenj omejujejo le na analizo dinamike dohodka ter na indekse, ki izvirajo iz te kategorije, skoraj da nobena analiza pa ne vključuje razmišljanja o dinamiki postavk iz bilance stanja.

V tem prispevku bom zato poskušal prirediti bilanco stanja v takšno obliko, da bo primerna oziroma uporabna za pravilno presojanje odnosov financiranja v organizaciji združenega dela.

Obrazec bilanca stanja vsebuje 280 postavk od tega zajemajo podatki o poslovnih sredstvih 162 postavk, podatki o virih poslovnih sredstev pa 118 postavk. Ni potrebno posebej povdarjati, da je takšna količina podatkov za večino samoupravljalcev in vključno za vodstvene delavce nerazumljiva saj so prikazani in razvrščeni tako, da jih razumejo le najbolj strokovni delavci v računovodstvenih organizacij združenega dela.

V okoliščinah, ko je pozornost opravljalcev namenjena predvsem doseganju tekočega dohodka ni bilo s strani samoupravnih organov in deloma poslovnih organov nakazanih želja o sprotnem obveščanju o sredstvih in njihovih virih. Bilanca stanja se je obravnavala predvsem ob statusnih spremembah in investicijskih elaboratih, tak postopek je sicer zakonit, vendar so bili prikazi o premoženju in njegovih virih v omenjenih gradivih prirejeni za vodstveno raven.

Upravljalci morajo v svojem odločanju spoznati, da je doseganje dohodka odvisno ne samo od tekočih aktivnosti temveč, da je že precejšen delež dohodka odvisen od odločitev v preteklih obdobjih. V ta namen bom prikazal vrednostno strukturo premoženja OZD Elkroj Mozirje prirejeno tako, da bodo lahko upravljalci,

ki nimajo ekonomskega niti računovodskega znanja ugotovili, kakšen je položaj oziroma kakšni so dani pogoji gospodarjenja.

	v 000 din	
	1982	1983
OBRATNA SREDSTVA	420.135	675.050
– kratkoročne obveznosti	250.851	313.295
– dolgoročne obveznosti	30.396	37.501
– druge obveznosti	24.809	51.604
= LASTNI VIRI OBRATNIH SREDSTEV	114.076	272.650
+dana posojila, depoziti	44.044	72.782
+ združena sredstva	49.018	47.358

	1982	1983
+OSNOVNA SREDSTVA	92.102	115.128
— dolgoročne obveznosti	12.960	8.352
— obveznosti za združena sredstva	—	—
=LASTNI VIRI SREDSTEV	286.280	499.566
TUJI VIRI SREDSTEV	319.863	411.445
SKUPAJ POSLOVNA SREDSTVA	606.143	911.011

Poenostavljen prikaz bilance stanja zajema 12 postavk. S tem prikazom sem želel prikazati, kakšno je razmerje med lastnimi in tujimi viri poslovnih sredstev. Ugotavljam, da se je v obeh primerjalnih obdobjih bistveno spremenilo, saj je bilo v letu 1982 — 47:53 v korist tujih v letu 1983 pa 55:45 v korist lastnih virov. Razmerje med lastnimi in tujimi viri se že nekaj let nazaj vedno izboljšuje v korist lastnih, takrat, ko je izločitev v poslovni sklad po zaključnem računu relativno in absolutno izrazitejša. Takšno stanje je bilo v letu 1980, ko je bilo razmerje 52:48 v korist lastnih virov, medtem ko je finančno slabše zaključeno poslovno leto 1981 spremenilo to razmerje na 43:57 v korist tujih virov.

Elkroj že nekaj let nazaj načrtno krepi vire poslovnih sredstev s ciljem, da prepreči finančno odvisnost od dragih tujih virov. Ta cilj bo dosežen le z boljšim gospodarjenjem z obratnimi sredstvi.

Iz razpredelnice je razvidno, da v bilanci stanja prevladujejo obratna sredstva. To je razumljivo, saj Elkrojeva proizvodnja ni kapitalno intenzivna, ki bi zahtevala za proizvodnjo draga proizvodjalna sredstva in velike ter prostorne objekte.

Obstoječe delovne priprave in objekte pospešeno odpisujemo preko amortizacije nad predpisanimi stopnjami, ki so za 100 % višje od predpisanih stopenj. Kljub večjim aktiviranjem osnovnih sredstev v letu 1983 je iztrošenost skupnih osnovnih sredstev 65 %, iztrošenost delovnih priprav oziroma opreme je 89 %, iztrošenost gradbenih objektov pa je 55 %.

Razmerje virov pri osnovnih sredstvih se že nekaj let nazaj nagiblje v korist lastnih virov, kar je posledica relativne investicijske neaktivnosti. Manjša investicijska vlaganja (oprema, rekonstrukcija poslovnih prostorov) v teh letih je Elkroj finansiral z lastnimi sredstvi.

V celotnem premoženju delovne organizacije so močno zastopana obratna sredstva. Obratna sredstva se v glavnem pokrivajo s tujimi viri, katere predstavljajo kratkoročni in premostitveni krediti. Med obratnimi sredstvi zajemajo zaloge 77 %, med zalogami pa je zastopan reprodukcijski material s skorajda 66 %. Neenakomerna in

neredna dobava surovin s strani tekstilcev in iz uvoza je zlasti v letu 1983 povzročila, da se je moral Elkroj posluževati prekomerne in neoptimalne založenosti in kot posledica tega seveda tudi zadolženosti.

Gibanje zalog je bilo v letu 1983 takole:

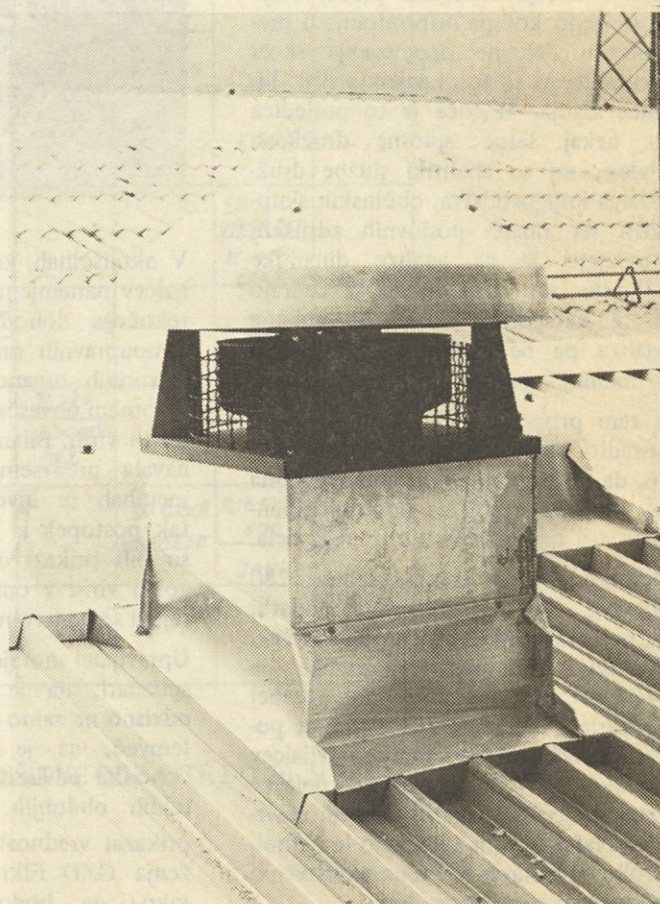
Vrsta zalog	povprečna vrednost v 000 din	letni promet	koef. obrač.	vezava dni
— surovine	217.822	439.349	2.02	180
— nedokončana proizvodnja	98.805	610.481	6.17	59
— gotovi izdelki	67.784	673.942	9.94	36
Zaloge skupaj	384.411	1.723.772	4.48	81

Zaloge reprodukcijskega materiala so bile vrednostno in količinsko skozi vse leto ekstremno visoke. Opravili smo več intervencijskih nakupov nekaterih pomembnejših surovin, kot so jeans, žamet in elastična helanka zaradi pomanjkanja teh vrst blaga na trgu. Relativno ugoden je količnik obračanja zalog gotovih izdelkov in je najnižji v zadnjih petih letih.

Dana posojila predstavljajo investicijski krediti, ki jih je Elkroj dal prometnim delovnim organizacijam.

Pritiski na te vrste "združevanja dela in sredstev" so veliki, vendar jih bo treba omejiti zaradi lastnih potreb po kvalitetnih sredstvih.

Združenih sredstev je za 47.358 tisoč, ki jih je Elkroj združil v samoupravne interesne skupnosti materialne proizvodnje kot so energetika, železnice in kot posojilo skladu federacije za kreditiranje hitrejšega razvoja nerazvitih republik in pokrajin. Povdariti moram, da so odplačilni roki za nekatera združena sredstva

Ropot ventilatorja na strehi atrija, delavce v bližnjih pisarnah sicer nekoliko vznemirja, delavci v spodnjih prostorih pa bi brez njega le težko delali.

(železnice, luke,) izredno dolgi, zato smo predlagali upravljalcem da ta sredstva odpišemo v breme poslovnega sklada.

V prispevku sem poskušal podati prikaz poročila o stanju premoženja

v OZD Elkroj Mozirje. Tako izrazoslovje kot posamezne zaključke sem poskušal prirediti tako, da so razumljivi vsakemu upravljalcu. Menim, da je podani prikaz s pripadajočimi pripombami in komentarji v podani obli-

ki primeren za upravjalce, kot informacije o premoženju ob zaključku poslovnega leta ter, da lahko služi kot vodilo pri nadaljnjih odločitvah financiranja v delovni organizaciji.

Peter Širko

Poglabljanje odnosov z našimi kooperanti

Kooperacijska proizvodnja postaja za Elkroj pomembnejša, saj bomo v letu 1984 proizvedli v tej proizvodnji 800.000 kom hlač, v naslednjih letih pa še nekaj več.

Ob količinsko tako pomembni proizvodnji smo se v Elkroju vsi zavedli pomembnosti te proizvodnje, istočasno pa smo začeli razmišljati o tem, kaj storiti v prid dolgoročnosti kooperacijske proizvodnje.

V naših razmišljanjih smo prišli do ugotovitev, da velja za sleherno sodelovanje, (če hočemo, da bo dolgoročno) da mora biti v obojestranskem interesu. To pomeni, povedano z drugimi besedami, da moramo naše medsebojne ekonomske in samoupravne odnose zasnovati tako, da bodo vsebovali medsebojni interes. Take odnose bomo samoupravno uzakonili v samoupravnih sporazumih o združevanju dela in sredstev in ustvarjanju in delitvi skupnega prihodka.

Najpomembnejši naši kooperanti so pripravljene skleniti z nami takšne dolgoročne 10-letne sporazume. Z dolgoročnejšimi odnosi sodelovanja bomo zajeli pretežni del kooperacijske proizvodnje, približno 20 % kooperacijske proizvodnje pa bo imel občasen značaj.

Doslej nam je bil glavni problem v kooperacijski proizvodnji zagotovitev kvalitete. Smatramo, da bomo z vzpostavitvijo dolgoročnih relacij in s primerno organiziranostjo le-to tudi dosegli.

Informatika v svetu in pri nas

Danes se vse pogosteje in na različnih področjih srečujemo z informacijsko tehnologijo. Doma, na de-

lovnem mestu, preko sredstev javnega obveščanja. Buren razvoj v zadnjem desetletju je tudi nas pripeljal na rob informacijske revolucije. Servan Schreiber, ustanovitelj Pariške skupine, ki si je zadala nalogo najti poti, po katerih bi bilo mogoče priti do nove razvojne dinamike, govori v svojem delu Svetovni izziv o družbeni revoluciji, o prehodu iz industrijske v informatizirano družbo. Kakor koli že, gre za velike kakovostne premike, pred katerimi si ne kaže zatiskati oči.

V razvitih državah se s temi problemi intenzivno ukvarjajo ljudje iz najrazličnejših področij gospodarstveniki, sociologi, politiki. Iščejo tako strategijo svojega lastnega razvoja, kot tudi svoje mesto v informatizirani družbi. Vlade in industrija namenjajo znatna sredstva različnim projektom iz tega področja. Samo Japonska industrija namerava v letih 1975 – 1985 vložiti v informatiko 70 milijonov dolarjev. Polovico tega bajnega proračuna bodo uporabili za izobraževanje, ki je zaradi velikih tehnoloških in teoretičnih novosti postalo obvezen del delovnega procesa.

V deželah EGS imajo projekt ESPRIT za katerega so vlade združile 600 milijonov dolarjev, enako vsoto pa je prispevala industrija. Zavedajoč se nevarnosti zaostajanja so v Angliji sprožili projekt ALVEY, ki ga koordinira vlada. V njem so pregledali svoje možnosti in potrebe ter predlagali smeri nadaljnega razvoja.

Na zahodu vlagajo v informacijsko tehnologijo več sto dolarjev na prebivalca letno (pri nas manj kot 5 dolarjev). Podjetja izločajo za informatiko 1,5 do 3 procente realizacije (pri nas 0,5 % v gospodarstvu in 0,7 % v negospodarstvu). Stopnja rasti računalniške opreme je v zadnjih dvajsetih letih med 20 in 30 procenti (pri nas pod 10 %). Stopnja rasti števila mikroracionalnikov se v zadnjih letih giblje med 40 in 100 procenti. Samo v ZDA so jih lani našeli okrog 5 milijonov, projekcija za leto 1984 pa predvideva 12 milijonov enot. V Angli-

ji jih imajo približno 2 milijona, na Japonskem v Franciji in ZRN pa okoli milijona.

Pri tem je treba vedeti, da je zaradi vedno večje zmogljivosti mikroracionalnikov te nesmiselno obravnavati ločeno. Več kot 60 procentov jih je že v kategoriji poslovnih sistemov, za poklicno rabo.

Pri nas trenutno zaostajamo za 10 – 15 krat. Še bolj pa je zaskrbljujoče dejstvo, da bomo s projekcijo dosejanega trenda v nekaj letih zaostajali kar 50 krat. Prepad se povečuje.

Vlade razvitih držav stimulirajo podjetja in posameznike pri uvajanju nove tehnologije z davčnimi olajšavami, družbe kot so IBM, Texas Instruments, Apple pa namenjajo milijone dolarjev vrtcem, šolam in univezam za nakup njihovih proizvodov.

V Jugoslaviji, upoštevajoč družbeni proizvod, seveda ne moremo računati z milijardami dolarjev. Problem podrazvitosti informacijske tehnologije glede na našo ekonomsko moč pa je kljub vsemu zaskrbljujoč. Prav podrazvitost na tem področju kaže, da se še nismo zavedli pomena nove tehnologije. Zaradi uvoznih omejitev je število računalniških sistemov pri nas majhno, domača industrija pa še ne dosega obsega, ki bi zadovoljeval naraščajoče potrebe. Vse to pa ima negativen vpliv na splošno družbeno klimo, na oblikovanje zavesti o koristnosti teh naprav, na informacijsko kulturo in ne nazadnje na absorpcijsko sposobnost za uvajanje na različna področja uporabe.

Tomaz Urlep

Stanje v občini Mozirje

V naši občini trenutno nimamo samostojnega računalniškega sistema. Preko terminalov smo povezani na dve strani: TOZD Kovinarstvo Ljubno ima dostop do računalnika v svoji

delovni organizaciji – Železarni Ravna, GG in Glin pa preko skupnega terminala do Republiškega računskega centra (RRC) v Ljubljani. Ostale strukture v občini (ZKZ, SIS Cestnega in komunalnega gospodarstva, občina, VEZ, Elkroj) delno pokrivajo svoje potrebe preko terminala v GG. Manjše stroje za knjiženje, ki danes še vedno služijo svojemu namenu po različnih delovnih organizacijah, ne moremo šteti za sodobno informacijsko opremo.

Strojno opremo (hardware) terminala pri GG sestavljajo: glavna konzola, čistilec kartic, zaslon s tastaturo in tiskalnik. Terminal je preko stalne telefonske linije povezan z RRC. Povezavo omogočajo modemi. Za pravo podatkov na karticah se uporabljajo luknjači. Oprema je iz leta 1974. Letos je torej stara 10 let. Vzdržuje jo skupina vzdrževalcev iz RRC. Luknjače vzdržuje Intertrade.

Našejm nekaj dejavnikov, ki vplivajo na delovanje sistema in zaradi katerih je že pred leti prišlo do odločitve o nakupu nove opreme:

– okvare so v zadnjem času vse pogostejše (čitalec kartic, zaslon, tiskalnik) saj je oprema že precej stara in kljub naporom vzdrževalne ekipe prihaja do zastojev v redni produkciji. Istočasno se pojavlja problem rezervnih delov, saj so skoraj vsi iz uvoza in izredno dragi. Za nabavo novih, vsi partnerji združujejo devizna sredstva pri RRC.

– na RRC je danes vezanih v takšni ali drugačni obliki več kot 100 terminalov, zato je celoten sistem v določenih dnevih močno obremenjen.

Včasih čaka na obdelavo tudi po 150 poslov in več. Čakalna doba od vnosa podatkov do izpisa rezultatov je lahko v tem primeru tudi več kot 16 ur. Možen je sicer ekspresen način dela, ker pa je 3,2 krat dražji od običajnega, se uporablja le v res nujnih primerih. Do maksimalnih obremenitev pride zlasti v obdobju obračuna osebnih dohodkov, ob zaključevanju tromesečij in v začetku leta, ko se seštevajo ogromne količine med letom zbranih podatkov.

– Za prenos podatkov do RRC in nazaj obstaja le ena linija, zato lahko istočasno poteka le ena od treh operacij: čitanje kartic, pisanje na tiskalnik ali pa vnašanje ukazov preko tastature. Večkrat se izpisujejo posli,

ki imajo tudi preko 1000 strani (obračun OD). Tako izpisovanje traja tudi po 6 ur, medtem pa je vse drugo delo praktično onemogočeno.

– Način dela, ki ga omogoča terminal je počasen in danes že zastarel. Pri paketnih (batch) obdelavah je treba prispele podatke (obrazce) najprej luknjati na kartice, te prečitati, obdelati in izpisati napake, jih poslati v pregled, vrnjene popravke znova luknjati, čitati, obdelati, izpisati kontrolnike ..... To se lahko nekajkrat ponovi. Šele ko so vse napake v podatkih popravljene, gre posel v obdelavo in rezultate posredujemo uporabniku. Ta potek lahko traja tudi cel teden, to pa je vzrok neažurnosti podatkov, s tem pa tudi slabe volje s strani porabnikov.

– Z vpeljevanjem novih projektov število obdelav v redni produkciji narašča, s tem pa tudi število programov, ki jih je treba vzdrževati. Tako naraščanje pa seveda pripelje do kritične meje, ko željam porabnikov po novih projektih ni več mogoče ustreči. Organizatorji in programerji porabijo razpoložljiv čas za vzdrževanje projektov, obdelovatelji pa za tekočo produkcijo.

– Računalnik na RRC prične z delom 3 krat na teden okoli 8.30, trikrat pa ob 6.00. Če upoštevamo še vse zastoje pri izpadih sistema vidimo, da od 5 delovnih dni na teden ne ostanejo niti 4 dnevi. Obstaja sicer možnost popoldanske in nočne izmene ter dela ob sobotah, nedeljah in praznikih ko je vklopljena avtomatika in računalnik deluje brez prisotnosti operaterja. Če pride medtem do izpada sistema je treba počakati nekaj ur do prihoda dežurnega operaterja.

– Vsaka okvara na luknjaču ustavi delo za kašen dan, saj morajo priti vzdrževalci iz Maribora. Tudi tu je problem rezervnih delov. Posledica zastoja je kopičenje dokumentov, ki niso pravočasno obdelani. Pri večjih okvarah morajo delavci na luknjačih opravljati svoje delo v drugih računalniških centrih (Velenje, Celje, Ljubljana).

– Občasno se pojavljajo še problemi na PTT zvezah, izpadi električne energije, dobavi materiala itd.

Našteti problemi so v zadnjih treh, štirih letih vedno bolj izraziti. Tehnološki in organizacijski razvoj je šel v zadnjih desetih letih svojo pot. Pojavila so se nova spoznanja in novi

pristopi. Obenem se potrebe po različnih informacijah pojavljajo vse pogostejše. Znotraj obeh delovnih organizacij pa tudi v širšem občinskem prostoru. Sistem, ki je bil še pred leti ustrezen je čas prerasel. Delavci AOP vse teže izpolnjujejo pričakovanja in včasih kar nestrpnost uporabnikov. Treba je bilo iskati možnosti nadaljnjeega razvoja.

INVESTICIJA V RAČUNALNIŠKI SISTEM

Gozdna gospodarstva po Sloveniji so že pred leti spoznala prednosti enotno zasnovane računalniške opreme. Leta 1971 je bilo Splošno združenje gozdarstva eden od soustanoviteljev Republiškega računskega centra. Povezava preko računalnika v Ljubljani omogoča komuniciranje, prenos podatkov in kar je še zlasti pomembno, relativno enotno zasnovan razvoj programske opreme. Strojna oprema pri vseh Gozdnih gospodarstvih po Sloveniji je v glavnem enaka, zato so se kasneje povsod srečevali s podobnimi problemi. Kmalu je bilo jasno, da RRC v bodoče ne bo mogel več pokrivati vseh potreb in želja uporabnikov. Treba se je bilo odločiti za koncept nadaljnega razvoja. Prednosti enotno zasnovane strojne in programske opreme so bile očitne, zato so se v okviru gozdarskega združenja odločili za enoten nastop pri nakupu. Po pregledu alternativnih možnosti so se odločili za računalniški sistem Delta. Z enotnim nastopom so si zagotovili ugodne pogoje:

– 10 % popusta pri strojni opremi
– posojilo v višini 40 % cene strojne opreme po 25 % – po obrestni meri za dobo treh let

– znoten popust pri sistemski in aplikativni programski opremi.

Cena desetih programskih paketov, ki bodo na razpolago vsakemu uporabniku je 45 milijonov, zanje pa bo vsak plačal po 650 tisoč din.

Na odločitev za sistem Delta so vplivala še nekatera dejstva:

– naslonitev na domačo delovno organizacijo in domače strokovnjake zagotavlja kontinuiteto razvoja

– Delta ima za vzdrževanje na razpolago močno servisno ekipo, eventuelne napake v delovanju sistema lahko hitro odpravijo

– Iskra Delta je pokazala zanimanje za razvoj specifičnih gozdarskih projektov, ki bi jim odprli nova vrata na tržišču. Pri načrtovanju projektov bi sodelovali strokovnjaki iz gozdarskega področja in strokovnjaki Iskre Delte – s podobnim sodelovanjem svojih strokovnjakov je Iskra Delta že posegla tudi na tekstilno in lesarsko področje.

Tako se je pet gozdnih gospodarstev: Bled, Nazarje, Postojna, Ljubljana in Tolmin odločilo za računalnik Delta 644/163. Manjši sistem iz te družine je tedaj že bil v GG Maribor, GG Slovenj Gradec pa ima večjega. Isto opremo ima tudi GG Kočevje. Ostala gozdna gospodarstva nimajo podobne opreme.

Predračunska vrednost je bila relativno visoka. Interes za uvajanje računalniško podprtih informacijskih sistemov pa so kazala tudi druga podjetja v naši občini, zlasti Elkroj in ZKZ. Tako so se predstavniki štirih delovnih organizacij dogovorili o sovlaganju v novo opremo. Po analizi obstoječih in bodočih potreb so bili določeni deleži vloženi sredstev v strojno opremo in sicer Elkroj in Glin po 35, GG 20 in ZKZ 10 procentov. Vrednost investicije je v letu

1982 znašala 29 milijonov din (danes bi bila cena te opreme že preko 80 milijonov din). Zaradi ugodnosti, ki jih nudi proizvajalec opreme izključno gozdnogospodarstvenim organizacijam in iz finančnih razlogov je investitor Temeljna organizacija kooperantov gozdarstva Nazarje, ki je z ostalimi delovnimi organizacijami podpisala sporazum o sovlaganju.

Da dobimo končno sliko o stroških pri vpeljavi računalniško podprtega informacijskega sistema, moramo k

osnovni investiciji (29 milijonov) prišteti še

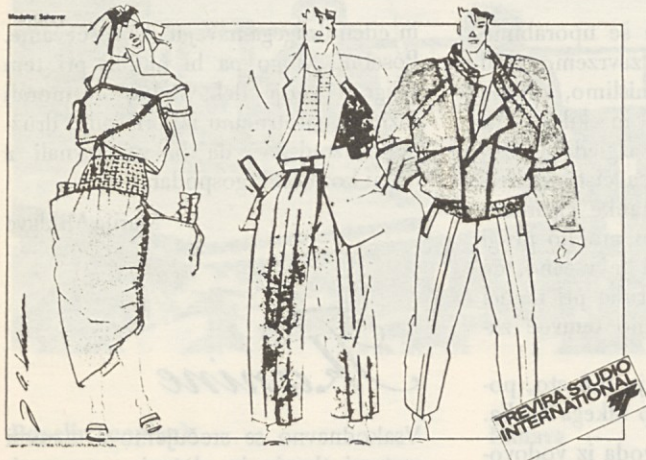
- stroške aplikativne programske opreme (2,6 milijona),
- stroške adaptacije prostorov Glin-a, ki jih uporablja GG (klimatska naprava, dvojno dno, prezidave, predelna stena, instalacije vode in elektrike),
- stroške pri napeljavi telefonskih vodov do uporabnikov,
- stroške za izobraževanje kadrov.

Nadaljevanje in konec prihodnjič

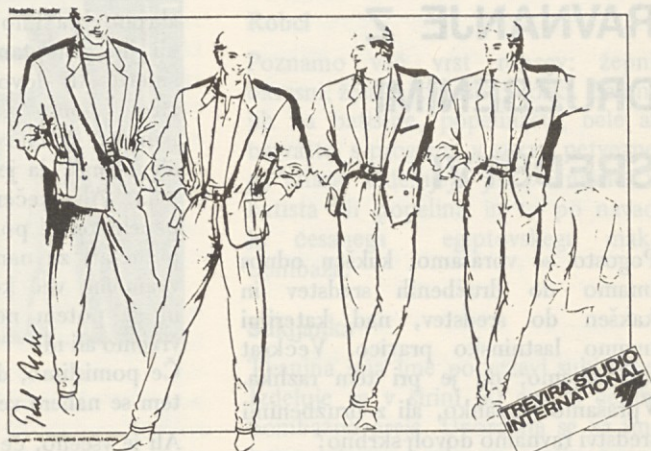
Vrsta res, vendar na ostanek blaga za simbolično nadomestilo se le spleča počakati, pa četudi se odpravljajo domov.

Strategija "trevera" za moško modo sezone pomlad/polletje 1985

Kot običajno, je tudi letošnji teden mode v ZRN nakazal modni trend v formi, materialu in barvi.

Prikazane skice prikazujejo majhen del velikega števila idej mednarodnih stilistov Studia "Trevira International"

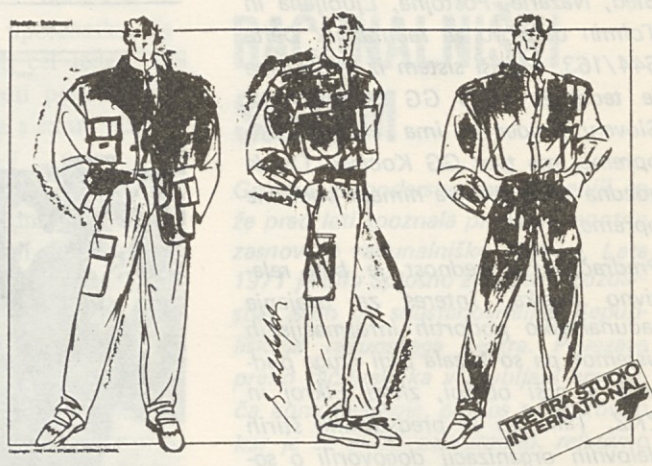
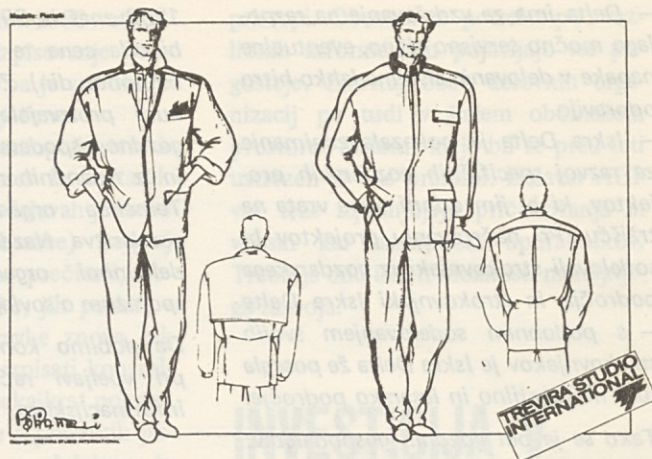
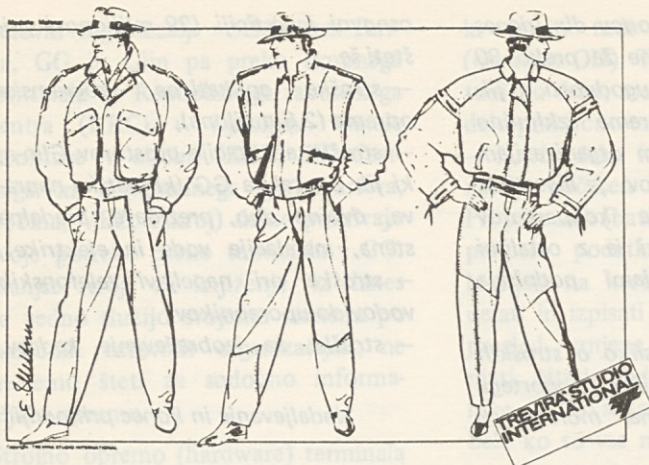

V materialu in stilu bodo spet imeli prednost funkcionalnost, udobnost in eleganca.

Pri ležerni "Kombi" modi komajda še obstaja meja med suknjičem in jakno. Suknjiči so lahko ekstermno

kratki, jakne so izdelane z reverji in ovrtniki kot sicer suknjiči.

Pri materialih bodo za neskromno modo oblačenja manj prisotne mešanice iz visokovrednih trevira vlaken,

tkanine iz merino volne, mohera in svile. Športni materiali bodo več iz mešanice.

Zaradi pridobivanja željenega efekta "mečkane" tkanine se bodo lahko bombažni in laneni materiali mešali s specifičnimi Trevira vlakni.

Prevladujejo vrste tkanin z rustikalno

površino, teža in trdnost se zmanjšujeta, redko je teža večja od 400 g/m². Zahvaljujoč tehniki in kombinacijam niti so ti športni poletni materiali zračni, mehki in udobni.

V barvnih kartah bosta prevladovali dve skupini baznih barv:

1. sončna, svetlo bež, topli toni, sku-

paj s šatiranimi, hladnimi, drap in rjavimi niansami.

2. svetlo siva, srebrno siva in srednje siva, tako kot modri barvni odtenki skupaj s šatiranimi, temno sivimi in temno modrimi niansami.

Ivanka ŠAPONJIĆ

RAVNANJE Z DRUŽBENIMI SREDSTVI

Pogosto se vprašamo, kakšen odnos imamo do družbenih sredstev in kakšen do sredstev, nad katerimi imamo lastninsko pravico. Večkrat ugotovljamo, da je pri tem razlika. Vprašamo se lahko, ali z družbenimi sredstvi ravnamo dovolj skrbno?

Kakšen odnos imamo do službenih avtomobilov, ali jih dovolj čistimo in vzdržujemo? Kakšen odnos imamo do blaga, sukanca in ostalega pribora ter do gotovih izdelkov? Ali delamo z njimi z občutkom ali ne? Ali ostanke

skrbno hranimo in jih še uporabimo ali jih potepamo in zavržemo med smeti? Ali dovolj premislimo, kakšne stroje bomo nabavili in kdaj? Ali nam je vseeno kako izgleda Elcroj ali želimo, da je okolica čista in urejena? Ali mečemo ostanke cigaret v pepelnike ali po tleh in morajo drugi pometati za nami? Ali je vseeno, če vzamemo več kosov kruha pri malici in ga potem ne pojemo temveč zavržemo ali ni?

Če pomislimo, da nas je več sto, potem se nabere velik kup takega kruha.

Ali je vseeno, če teče voda iz vodovoda neprenehoma noč in dan in plačujemo vodarino ali ni?

Iz niza drobnih stvari je možno privarčevati velika sredstva ali pa jih zapraviti. Torej bi se morali tudi na delu obnašati enako skrbno kot doma

in eden drugega navajati na varčevanje. Posebno vlogo pa bi morali pri tem odigrati vodje del. Stalno bi morali težiti k smotrnemu izkoriščanju družbenih sredstev, da bi vsi ravnali z njimi kot dober gospodar.

Marija Miklavec

Tkanine

Vsakodnevno se srečujemo z različnimi vrstami tkanin in pletenin, za marsikatero pa ne poznamo ne imena, ne vezave, ne surovinskega sestava, niti ne vemo, v kakšni širini se proizvaja. Upam, da vam bo naslednji sestavek pri prepoznavanju tkanin kaj pomagal.

1. Tkanine za posteljno in telesno perilo

Barhent

Je bombažna tkanina, namenjena za telesno perilo. Izdeluje se v širini 80 – 90 cm. Tkanina je na hrbtni strani kosmatena za razliko od flanele, ki je na obeh kosmatena. Barhent uporabljamo za zimsko perilo, za otroške in ženske obleke itd. Vezava pri barhentu je lahko platno, keper ali atlas. Prav posebno fin barhent je tkanina v kepru, imenovana kroaze finet, namenjen za spalne srajce.

Batist

Izdeluje se v širini 80 – 90 cm iz česane bombažne preje višjih numeracij. Vezava je platno. Poznamo surovi, beljeni, barvani in tiskani batist. Prvotno se je batist izdeloval iz finega lanu. Je ena najstarejših vrst bombažnih tkanin.

Mako batist je izdelan iz egiptovskega mako bombaža. Batist obal ima vlečni izgled (moten). Batist organdij (črn) – ali tudi stekleni batist – je zelo prosojen in tog. Močnejšo kvaliteto batista imenujemo nadapolan in ga uporabljamo za posteljno perilo.

Popelin (poplen)

Uporablja se za najfinejše moške srajce, ženske bluze, letne obleke, robčke in ostalo telesno perilo. Tkemo ga iz bombaža, redko iz umetne svile in stanične preje, pač pa tudi iz volne (česanke). Tkanina je po votku za 1/2 do 1/3 redkejša od osnove. Vezava je

platno, ker pa je različno gosta, ima izgled ripsa. Po tem ripsastem izgledu se razlikuje od batista in cefirja. Popelin izdelujemo surov, beljen, barvan, progast, karirast, drobno vzorčast in tiskan. Tkanina je po otipu mehka in ima lep lesk, ker je merceriziran.

Flanela

Izdeluje se v širini 80 cm iz bombaža. Tkanina je obojestransko kosmatena. Vezava je platno, keper ali cirkas. Uporabljamo jo za telesno perilo, srajce, bluze in ski perilo. Cefir flanela je zelo fina, tanka, beljena. Če jo izdelujemo iz volne, jo imenujemo flanelo in jo uporabljamo za tenis oblačila.

Shiffon

je tkanina iz bombaža v širini 80, 150 ali 220 cm. To je beljena tkanina, močno apretirana v vezavi platna in se uporablja za telesno in posteljno perilo. Je močno škrobljena, apretirana tkanina.

Frenč ali perkal

je tiskana bombažna tkanina in jo uporabljamo kot cenjeno blago za moške srajce, ženske bluze, predpasnike, otroške obleke.

Kanava

tkanina ima ime po vezavi kanava. Podobna je panami, samo da je kanava mnogo bolj porazna (za vezenje). Belo in enobarvno uporabljamo za perilo, srajce, bluze pa tudi za namizne prte. Karirana kanava se uporablja za ženske obleke.

Oksfort

je ena najmočnejših tkanin, izdelana iz precej debelih niti. Je progast ali kariran. Uporabljamo ga za delovne srajce. Vezava je platno, vzorci so pestri.

Panama

Poznamo bombažno in volneno panama tkanino. Ime ima po vezavi panama in je široka 80 cm. Uporablja se za šale, bele halje, namizne prte, volneni panama pa za tenis obleke.

Turing

izdeluje se v širini 80 cm v vezavi platna. Lahko je progast, kariran in ga uporabljamo za športne srajce. Ker je izdelan iz moline sukanca, ima izgled krepa (zrnčasti).

Tetraplenice

izdeluje se v širini 80 cm brez roba. Tkanje je lahko dvojno, trojno ali četverno in je samo na nekaterih mestih zatcano skupaj. Tkanina je redka, mehka, neškrobljena, beljena in se uporablja za opremo dojenčkov.

Cefir

vezava je platno. Cefir tkemo v širini 80 cm iz beljene bombažne preje. Vmes vidimo dodane svilene niti iz viskozne umetne svile.

Pralna svila

je skupno ime za vse tiste tkanine, ki so izdelane iz svile in se dajo lepo prati. V prvi vrsti te tkanine uporabljamo za perilo, lahko pa tudi za ženske obleke, rute, šale in kot podlogo. Ena takih tkanin je krep de šin. Tke se v vezavi platno v širini 100 cm.

Robci

Poznamo več vrst robcev: žepni, okrasni, ženski, otroški, moški. Delimo jih na batistne, popelinaste, bele ali barvaste, s progami, v vezavi petveznega atlasa. Izdelujejo jih po navadi iz batista ali popelina in to po navadi iz česanega egiptovskega mako bombaža.

Sukljanka

Tkanina ima ime po vezavi sukljanke. Izdeluje se v širini 80 cm iz česane bombažne preje. Uporablja se za fino letno telesno perilo, za moške srajce, za ženske bluze, v širini 220 pa za zavese.

Kotenina

To je tkanina v vezavi platno in jo izdelujejo v širinah 80, 150 in 220

cm. Izdeluje se iz sintetike ali mešanice z bombažem. Uporablja se za srajce, telesno perilo, podloge.

2. Tkanine za posteljno, namizno, kuhinjsko perilo

Blago za brisače

Po načinu tkanja poznamo platnene, vafelnate, frotirane, žerilne in brisače iz listnega damasta. Kot najboljše brisače veljajo frotirane.

Gradel

je tkanina, ki se uporablja za prevleke blazin in pernic. Nazivamo ga tudi damastni grade. Tkan je v širini 120 cm v vezavi listni damast in je iz bombažnih vlaken.

Inlet

izdelan je v platno vezavi v širini 80, 120 in 160 cm. Je gosta tkanina, ki jo uporabljamo za polnjenje blazin in pernic.

Kanafas

Tkemo ga v istih širinah kot inlet in je ceneno blago, ki nadomešča inlet. Posteljni kanafas uporabljamo kot ščitno prevleko pernic, blazin, prešitih odej. Vezava je platno, vzorci pa so progasti in karirani.

Svileni brukat

Ta tkanina se izdeluje iz umetne svile v širini 140 cm kot žakartska tkanina. Tkanina se uporablja za prešite odeje in je lahko ena ali dvo-barvna.

Prti

Izdelujejo se v vezavi platno, keper, panama, kanova ali listni damast v širinah 120 – 125 cm. Preja je lahko bombažna, lanena ali iz leakrila. Lahko so enobravnji, tiskani, karirani.

3. Tkanine za ženske in otroške obleke, bluze in predpasnike

Bombažni, polsvileni in polvolnjeni popelin

Je ponavadi tiskan, v širini 90 cm. Po osnovi so bombažne niti, po votku pa svilene.

Satinet

Izdelan je iz bombažne preje, tkan v širini 80 cm v vezavi atlas.

Chantung

Poznamo bombažni, volneni in svileni chantung. Značilnost te tkanine

je, da jo izdelujemo iz neenakomerno odebeljenih niti. Beljenega uporabljamo tudi za telesno perilo, moške srajce in ženske bluze. Barvani chantung uporabljamo za ženske obleke in bluze, v volneni kvaliteti pa za kostime, plašče, moške obleke in športne jakne. Je zelo trpežna tkanina. Originalni chantung je iz prave svile, vse drugo pa je imitacija.

Clauquet (klake)

Izdelujemo ga v širini 120 cm iz viskozne in krep preje. To je votla tkanina v vezavi platno. Je mehurčastega videza in se težko pere in lika. Tkanina se uporablja za svečane obleke in bluze.

Gaufre (gofre)

Osnovna tkanina je kotenina, po beljenju in tiskanju vanjo vtisnemo vzorec s pomočjo vročih gravirnih valjev. Izdelan je iz bombažne preje v širini 80 cm. Vzorec se sčasoma s pranjem izgubi.

Kreponet

je volneno svilena tkanina, zato mu pravimo tudi polsvileni krep. V osnovi je svila, v votku pa volna. Tkanina ima po navadi na hrbtni strani lesk. Vezava je atlas. Širina tkanine je 120 cm in se uporablja za ženske obleke. Tkanina je tiskana.

Mousseline (muslin)

je mehka, lahka tkanina iz česanega bombaža, volnene ali stanične preje. Tkanina je skoraj prosojna, tiskana v raznobarnih vzorcih in se uporablja za pomladanske in letne ženske ter otroške obleke. Še prozornejši je poroznejši se imenuje etanin muslin. Tkanina je zelo krepka in se ne mečka. Uporablja se tudi za naglavne rute.

Lame

so tkanine iz umetne svile z dodatkom kovinskih niti. Izdeluje se v širini 80 cm. Uporablja se za večerne obleke. Največkrat so tkane v atlasu. To je težka padajoča svila in ima zaradi dodatkov kovinskih niti močan lesk.

Kambrik

Izdeluje se iz bombaža v širini 80 cm. Tkanina ima drobne vzorce in velja kot cenena tkanina za otroške obleke in ženske predpasnike. Je močno škrobljena.

Modrovina

ali modri tisk se izdeluje iz bombaža v širini 80 cm. Uporablja se v iste

namene kot kambrik – je značilna za predpasnike. Vezava je platno. Barvana je v kosu, vzorci pa so potem jedkani (beli).

Pepita

Če je iz bombaža, se izdeluje v širini 80 cm, iz volne pa 120 ali 140 cm. Je znano črno – belo kockasto blago. Surovina je lahko tudi diolen, lanokril ali leakril. Vezava je platno ali cirkas. Tkanino uporabljamo za ženske obleke, kostime, plašče, moške športne obleke, sukniče itd.

Moire (moore)

Moire imenujemo vse svilene tkanine v vezavi ripsa. Vtisnjen imajo lesni vzorec, ki se na svetlobi spreminja. Zo blago je različne kakovosti. Uporabljamo ga za ženske bluze, večerne obleke, pohištveno blago in podlogo pri galanterijski obrti.

Minder

To je znano vzorčasto blago iz bombaža ali sintetike (poliestra). Blago je raztegljivo – iz helanke. Uporabljamo ga za izdelovanje steznikov in pasov. Vezava je atlas.

Organdij

Se lahko izdeluje iz bombaža, nylona ali drugih sintetičnih tkanin ali mešanice. Tkanina je zelo prosojna, toga, s steklastim otipom. Je enobarven ali z jedkanim vzorcem (belim). Uporabljamo ga za bluze, plesne in promenade obleke.

Pique (pike)

izdelujemo ga iz bombaža v širini 80 cm, dobimo ga pa na poseben način, da pri tkanju tvorijo vzorec vezni efekti, ki so na gotovih mestih pretkani in tvorijo na lični strani tkanine blaziničasti efekt. Poznamo progaste pike, ki ga največkrat uporabljamo za telesno perilo, bluze, ovrtnike. Poznamo še blaziničasti, vafelnati pike, ki ga uporabljamo za kopalne obleke, brisače, finejše pa za obleke in bluze. Barhentni pike je na hrbtni strani kosmaten in ga uporabljamo za opremo dojenčkov.

Duretin

Izdeluje se v širini 80 cm. Je iz barhentne bombažne preje. Vezava je platno. Tkanina ima pestre cvetlične vzorce. Uporablja se za jutranje halje.

Pralni kord (žamet)

To je bombažna, mehka, rebričasta tkanina z natisnjenimi pestrimi vzorci,

s tem, da se tkanina obarva v temelju. To je ženski pralni kord in ga uporabljamo za bluže, obleke, jutranje halje.

Imamo tudi nepralni kord, ki ga izdelujemo isto tako iz bombaža, samo da ima v osnovi tanjše niti od votka. Uporabljamo ga za obleke, sukniče, plašče, kostime.

Taft

je skupno ime za gosto togo svileno tkanino v vezavi platna. Izdelujemo

ga v širini 90 cm. Tkanina ima lesk. V prodajo prihaja enobarven, tiskan, progast, kariran taft in ga vsestransko uporabljamo za bluže, ženske plesne obleke ter podloge. Če ga impregniramo, ga lahko uporabljamo za dežnike.

V naslednji številki se bomo seznanili z različnimi tkaninami za moška in ženska zgornja oblačila, tkaninami za podlogo in medvlogo in s pohištvemnim blagom.

PREDSTAVLJAMO VAM

Po odhodu tov. Gobca med referente za kooperacijo smo se odločili, da bosta dela in naloge vodenja proizvodnje opravljali dve osebi, s čimer naj bi dosegli večjo kvaliteto in boljšo organizacijo dela tudi v popoldanskem času.

Komisija za delovna razmerja TOZD je na prosta dela in naloge sprejela tov. Šimenc Alojza in tov. Valentič Ivana, ki je doslej združeval delo v DO KORS Rogaška Slatina.

Tov. Šimenc je pri nas zaposlen že precej časa, zato ga ne bi posebej predstavljali, čeprav si je gotovo tudi on kot vodja proizvodnje zastavil določene naloge, ki naj bi jih ob opravljanju tega dela izvršil in s tem pripomogel k boljšemu delu v proizvodnji.

Tov. Valentič pa prihaja iz sorodne DO, iz Korsa v Rogaški Slatini, zato je bilo zanimivo slišati, kako si na osnovi dosedanjih izkušenj predstavlja delo v naši proizvodnji.

Tov. Valentič je doma iz okolice Bjelovarja. Sprva je živel nekaj časa v Zagrebu, kjer je delal v tekstilni tovarni Ponos Zagreb, nato pa si je sedem let nabiral izkušnje v ZRN pretežni del v proizvodnji konfekcije. Naposled se je z ženo in otrokoma preselil v Rogaško Slatino, kjer je delal kot mojster v oddelku za proizvodnjo hlač za izvoz. Bogate delovne izkušnje in dober sloves Elkroja sta ga privedli do tega, da se je odločil prijaviti se za vodenje proizvodnje v Elkroju. Tov. Valentič v Mozirju stanuje sam, z dodelitvijo družbenega stanovanja pa bi se sem preselila tudi njegova družina. Ker je živeti ločeno od družine dodatna obremenitev, si želi, da bi lahko čim prej v bližini našli tudi ustrezno zaposlitev za ženo. Tov. Valentič spoznava, da je ključ

uspeha Elkroja ozka specializacija proizvodnje, izvoz na konvertibilno področje in dodatna proizvodnja v kooperaciji. Poleg tega vidi v Elkroju še precejšnje rezerve v prostih kapacitetah v popoldanski izmeni, ki pa je žal povezana s premalo razpoložljive delovne sile, vendar bi bilo te rezerve v času boja za večjo proizvodnjo nujno izkoristiti.

Razveseljuje ga tudi, da delavci čutijo pripadnost kolektivu in jih je, kljub temu, da je to zanje težko, dokaj lahko pripraviti za dopolnilno delo, saj vedo, da jim dodatno delo prinaša tudi boljše rezultate, torej se z dodatnim nagrajevanjem po delu ustvari tudi večja pripravljenost za delo in s tem pripadnost delovni organizaciji, iz katere izhajajo.

Važno je, poudarja tov. Valentič, da se delavec v neposredni proizvodnji ne zanima samo za "plačo," temveč da ga skrbe tudi drugi problemi DO, torej da "živi" z njo.

Pravijo, da vsaka nova metla dobro pometa, zato tudi novega vodjo proizvodnje nekatere stvari motijo. Tako ga skrbe precejšnji izostanki z dela, predlaga pa tudi urnik pitja kave med delom, da bi bila izguba časa tako čim manjša. Zaveda pa se tudi, da bo potrebno v posamezne skupine vložiti še precej truda, da bi se izboljšala kvaliteta dela, torej zmanjšalo število povratkov v posamezne skupine.

Tov. Valentič je pokazal tudi veliko pripravljenost sodelovati s strokovnimi službami in koristiti analize in ugotovitve le-teh, zato upamo, da bomo s skupnimi močmi lahko razrešili marsikateri problem, ki se v proizvodnji še pojavlja in s tem prispevali k boljšim skupnim rezultatom.

Novi vodja proizvodnje pravi, da se je v Savinjski dolini, kot tudi v Elkroju dobro znašel in upa, da so ga ljudje sprejeli medse.

Prepričani smo, da se bosta vodji proizvodnje "ujela" in da bodo rezultati dela kmalu potrdili pravilnost odločitve, da se dela in naloge vodje proizvodnje razdelijo med dva izvajalca.

Vida Skok

LETOVANJE "84" V MASLENICI

Komisija za letovanje, ki je bila imenovana na delavskem svetu DO je svoje delo vzela zelo resno, vendar akcija glede letovanja v našem počitniškem domu Maslenica ne poteka tako gladko kot je bilo načrtovano. Od vseh zamišljenih izboljšanj je trenutno aktualna le pokrita terasa, katere izvedbo so prevzeli naši vzdrževalci in jo bodo tudi v kratkem uredili.

Napeljava vodovoda ostaja le želja, ker sami tega ne moremo narediti, ampak le skupno in to takrat, ko se bo delal vodovod za celotno naselje. Kljub temu, da je bila glede na želje skrajšana izmena na sedem dni in s tem povečano število izmen, so bile dane prijave za letovanje le v času kolektivnega dopusta, to so tri izmene od 5.7. do 26.7., za ostale termine ni bilo prijav. Zaradi pomanjkanja števila postelj v domu smo rezervirali tudi tri sobe v bližini doma, s tem smo ugodili vsem tistim, ki so se prijavili in želeli letovati v Maslenici. Glede na željo večine bomo organizirali tudi skupen prevoz s avtobusom. Ker stoji dom na zelo skopo odmerjenem prostoru je bil s planom predviden tudi nakup okoliškega zemljišča, kar pa ni bilo realizirano vsled zahtev, ki so bile sprožene na delavskih svetih glede prevelike oddaljenosti od doma in odprodaje v kolikor bi bila za to kakšna možnost.

Dom v Maslenici je naš in jemati ga moramo takšnega kakršen pač je. nikjer ni idealno, kajti ljudje smo različni, vendar tisto, kar imamo moramo v največji meri koristno uporabiti, predvsem pa doseči cilj, to je zagotoviti zaposlenim letovanje, da si bodo odpočili in po končanem dopustu z novim elanom poprijeli za delo.

Predsednik komisije

OBRETNOSTNE MERE ZA DOLOČENE VRSTE DEPOZITOV IN KREDITOV

I. Za dinarska nenamensko vezana sredstva na določeni čas z odpovednim rokom za uporabnike družbenih sredstev gospodarstva in občane

od 1.5.–1.7. od 1.7.–1.10

1. na depozite vezane nad 3 mesece in depozite z odpovednim rokom 3 mesece	30 %	34 %
2. na depozite vezane nad 12 mesecev in depozite z odpovednim rokom 12 mesecev	35 %	39 %
3. na depozite vezane nad 24 mesecev in depozite z odpovednim rokom 24 mesecev	38 %	42 %

II. Za dinarske namensko vezana sredstva na določen čas in z odpovednim rokom organizacij in skupnosti negospodarskih dejavnosti

1. na depozite vezane nad 3 mesece	15 %	17 %
2. na depozite vezane nad 12 mesecev in depozite z odpovednim rokom 12 mesecev	17.50 %	19.50 %
3. na depozite vezane nad 24 mesecev in depozite z odpovednim rokom 24 mesecev	19 %	21 %

III. Na potrošniške kredite občanom in kredite občanom na podlagi prodaje deviz za ostale namene brez depozita z rokom plačila do enega leta in na odobreni negativni saldo na tekočem računu

30 % 34 %

IV. Na potrošniške kredite občanom in kredite občanom na podlagi prodaje deviz za ostale namene brez depozita z rokom plačila preko enega leta

38 % 42 %

Obrestne mere na desni veljajo od 1. 10. 1984, ko se bodo glede na procent porasta proizvodnih cen v primerjavi z enakim obdobjem lani ustrezno povišale.

Dekle v vojaški uniformi

Z izdajo novega Zakona o splošni ljudski obrambi je bilo omogočeno tudi ženskam služenje vojaškega roka v JLA.

Določeni so bili rodovi in službe v katerih lahko služijo kadrovski rok tudi ženske in se usposablja za SLO.

Aktivnosti za pridobivanje žensk za služenje v JLA je vodil sindikat in ostale DPO, strokovne zadeve pa občinski organ za LO.

Za odhod v JLA se je odločila tudi ena naših delavk in v tem sestavku jo želimo kratko predstaviti.

Erak Rada se je zaposlila pri nas 22. 11. 1982, prišla pa je iz Mrkonjič Grada v SR Bosni in Hercegovini. Po poklicu je programski tehnik in ker doma ni dobila zaposlitve, se je odločila, da se preseli v Slovenijo in poskuša dobiti zaposlitev. Ker tudi tu ni dobila usposodobitvi primerne dela,

se je odločila za zaposlitev na delih in nalogah konfekcionarja v naši TOZD Konfekcija Mozirje.

Ker pa je želela spoznati življenje v JLA, se je vpisala za služenje 6-mesečnega vojaškega roka. Služila je kot vezist in sicer 3 mesece v Beogradu in 3 mesece v Sarajevu in položila tudi "3. radioteleprintersko klaso" " Mnogi v naši DO mislijo, da ji je teklo v tem času redno delovno razmerje in da je prejela OD, vendar je povdarila, da so ljudje v zmoti. Erakova je prekinila delovno razmerje in odšla na služenje vojaškega roka s svojim denarjem torej veljajo za ženske isti pogoji kot za moške. Mnogi tudi pravijo, da greš v vojsko zaradi tega, da lažje dobiš zaposlitev, vendar to, kot navaja, pri njej ni bil primer, saj je imela zaposlitev in delo, ki ga zelo rada opravlja.

Sicer pa je življenje v vojski izredno doživetje. Tam so se srečala dekleta iz cele Jugoslavije in v 3 mesecih se je spletlo med njimi prijateljstvo, kot da bi se poznale že več let in to prijateljstvo se nadaljuje še sedaj, ko so že vsaka na svojem delovnem mestu in si redno dopisujejo, nemalokrat pa tudi obiščejo druga drugo. Po odsluženju je imela možnost za vpis na vojaško akademijo a se ni vpisala, ker po njenem mnenju ni primerno, da bi bila ženska redno zaposlena kot oficir. S tem, ko je odslužila 6-mesečni vojaški rok, je postala rezervni oficir.

Predlaga pa, da bi tiste, ki imajo veselje do vojaškega življenja le odšle na 3-mesečno služenje vojaškega roka, saj bi jim to ostalo v lepem spominu.

Na koncu je Erakova poudarila, da se je v Elcroj zelo rada vrnila in da z delom za šivalnim strojem nima težav. Dela v skupini A 3 in bi tu tudi rada ostala, ker se zelo razume s sodelavkami v tej skupini, pa tudi s skupinovodjo, za katero meni, da svoje delo zelo dobro opravlja.

KAM NA DOPUST?

Ker se pač bliža kolektivni dopust, smo malo radovedni, kako ga bo kdo preživel in kje. Cene za letovanje so tako visoke, da se je vsakdo izmen nas pošteno posvetoval in razmišljal, kam se bo podal, da bo ceneje in čim prijetneje.

MIKLAVC Marija – vodja splošnega sektorja

Lansko leto je Marija preživela dopust v našem domu v Maslenici. Letos so

se odločili za drugačen dopust, da bo malo spremembe. Žal ji je le, ker je dom precej nezaseden, zlasti so proste kapacitete v avgustu. Sin bo tako letoval na morju s šolo v naravi, skupno pa se bodo podali na potovanje po Sloveniji in Avstriji. Ne dvomim, da bo prijetno, saj bodo spotoma obiskali še nekaj znancev in sorodnikov. Kolikor bo dopuščalo vreme in čas, se bodo podali še v hribe.

LENOŠEK Tilka – A1

Svoj dopust imam že planiran. Čuvala bom vnuka. Na morju še nisem bila nikoli, zato si želim, da bi res prodali ta dom v Maslenici in kupili prikolice, ter jih postavili kje bliže, saj mi je to edino upanje, da bom z družino sploh kdaj preživela dopust na morju.

KRAMER Mira – A1

Težko pričakujem dopust, čeprav še ne vem, kako ga bom preživela. Pri tej draginji si ne morem privoščiti dopusta, kakršnega bi si želela. V Maslenici še nisem bila in me tudi ne vleče. Tudi jaz bi raje videla, da ta

dom zamenjajo prikolice, kje bliže domu. Verjetno bo potem večje zanimanje za morje, kot je sedaj.

GOVEK Marija – B1

Komaj čakam, da napoči čas dopusta, da bom zopet lahko šla na morje. Seveda si želim največ sonca, ki je letos tako skromno. Z družino že tretje leto zapored letujemo v Medulinu v prikolici. Zelo se mi dopade, tako da, če bo možnost, bomo verjetno ostali kar pri tem letovanju še naslednja leta. Zelo lepo je preživljati dopustniške dneve tam, kjer je res lepo. Tudi kuhanje mi ne dela preglavic, zdi se mi, da je še bolj prijetno, kot doma. Maslenica se mi zdi predaleč, tudi jaz sem za prikolice kje v bližini.

Preostane nam le še želja za prijeten dopust in verjetno se bo marsikateri zaposleni strinjal z mnenjem, da bi za letovanje lahko naredili še več, ver-

jetno bi razni aranžmaji preko turističnih agencij po ugodnih cenah bili zelo dobrodošli.

KDO JE MATI SAMOHRANILKA?

Pojem matere samohranilke pogosto nekritično obravnavamo. Ponavadi mislimo, da je to mati, ki sama vsakodnevno oskrbuje otroka, ki z otrokom sama živi, dobiva pa od otrokovega očeta preživnino. To preživnino take matere pogosto zamolčijo češ, da same skrbe za otroka. Pri tem je treba razlikovati vsakodnevno skrb za otroka, njegovo nego in vzgojo od preživljanja.

Položaj je spet drugačen, če je otrokova mati poročena in živi z možem, ki sicer ni otrokov oče, v urejeni družinski skupnosti, ali če živi s svojimi starši.

Pojem matere samohranilke je povezan z različnimi bonitetami, od katerih so le-te upravičene.

Ta pojem je dokaj podrobno uredil novi samoupravni sporazum o uresničevanju socialnovarstvenih pravic, ki naj bi ga sklenili v SR Sloveniji, ki v 8. členu določa: "Za edinega hranilca (samohranilca) po tem sporazumu štejejo roditelja, ki s sojimi sredstvi sam preživlja otroka, do katerega ga veže preživninska obveznost. Edini hranilec je upravičen do socialnovarstvenih pomoči le tedaj, če je izbral vse pravne možnosti za uveljavitev preživnine in drugih prejemkov za otroka."

Po tem določilu mati, ki ni uveljavila preživnine od očeta, pač pa se je odločila, da bo sama — brez njegove pomoči skrbela za otroka, ni edina hranilka oziroma samohranilka. Samohranilka tudi ni mati, ki prejem preživnino.

Tak položaj pa ima mati, ki ne more uveljaviti preživnine, ker je otrokov oče odpotoval neznano kam ali umrl in otrok ne prejema pokojnine.

REKREACIJA V NAŠI DELOVNI ORGANIZACIJI

Delo je najvažnejša človekova stvar. Človek je rojen zato, da dela. Pa vendar človek potrebuje tudi prosti čas, odmor in zabavo. V naši delovni organizaciji ženske pridno delajo za

šivalnimi stroji in likalniki. Njihovo delo je zaradi monotonije gibov in prijemov utrudljivo in prav zaradi tega je delavski svet sprejel sklep, da se posveti pet minut za rekreacijsko telovadbo. Nekaj časa je hodila in vodila telovadbo tov. Trogarjeva iz Mozirja. Vse skupine so pridno telovadile. Sedaj pa telovadi samo še en sam proizvodni trak. Pa še ta ne v celoti. Nekateri se tistim, ki telovadijo, smejijo in jih tako motijo, da je prav neprijetno telovaditi. In tako spolzi zlatih pet minut telovadbe v nič.

ZAKAJ?

Potrebno bo začeti vse od začetka in še enkrat angažirati tov. Trogarjevo ali kakega drugega strokovnjaka za te reči da le-ta s predavanjem pojasni koristnost telovadbe. Potem naj se pri telovadbi v prvo vrsto postavijo mojstri, mojstrice, tehnologi itd.

Odpreš radio. Profesor Dare Ulaga že vrsto let spodbuja k jutranji telovadbi. Iz glave mi ne gre njegov glas iz radia. "Preden zjutraj vstanemo se malo pretegnimo, to ne bo nič škodilo našim mišicam!" Prav tako je televizija Ljubljana sprejela kratko rekreacijsko tedensko oddajo. V nekaterih OZD imajo plačane vodje športne rekreacije (pa tudi kulturne vodje), ki s strokovnim delom vrsto let vodijo in hkrati usmerjajo vodstveni kader, da veliko več sredstev namenjajo športu in rekreaciji.

Profesor Ulaga v Delu citira odstavke iz svetovnih športnih časopisov. Naj jih nekaj navedem:

V Švedskem podjetju so devet let merili izostanke z dela in ugotovili, da tisti brez športne aktivnosti manjkajo na delu trikrat več. Rekreativni več vedo o škodljivosti alkohola in nikotina ter si zato prizadevajo, da so glede tega zmerni ali abstinenti.

Med tekmovalci Jugoslavije v smučarskih skokih ni niti enega kadilca

V avstrijski reviji SKI in TEVIS pa o rekreaciji piše takole:

"Zgodí se, da svojih misli ne moreš več kontrolirati. Zgodí se, da pri svojem delu s sodelavci naletiš na odpor. Obseden od problemov hitiš iz pisarne v pisarno iz delavnice v delavnico, iz nadstropja v nadstropje in na koncu ne veš, kaj si sploh hotel, vse ti gre s poti in nič te ne razveseli. Vselej, ko se tega stanja zaveš, obuj tekaške čevlje in se znebi teh težav s tekomo po gozdu. Tu dela srce s polno silo v prsih, pa tudi noge na mehkih gozdnih tleh. Prijetno utrujen, toda v

telesni in duševni harmoniji, se vrneš nazaj v družbo. In tako naprej....."

Pri nas v Sloveniji imamo precej literature o športu. V eni izmed knjig Športna rekreacija, ki so izšle že leta 1973, so omenjena osnovna načela rekreacije.

Kot prvo načelo velja princip demokratičnosti. O naši rekreaciji v okviru petih minut je sklep sprejel delavski svet. Tako je naš izvoljeni organ sprejel ta sklep verjetno z dobrimi nameni.

Naslednji principi pa so: princip sprostivne; princip obnove sil in kompenzacije; princip vsestranosti, princip varnosti in humanosti.

Tekmovanje ekip CZ za prvo pomoč

Vsaki dve leti poteka po občinah tekmovanje ekip CZ za prvo pomoč. Namen tega tekmovanja je usposabljanje in ugotavljanje usposobljenosti teh ekip v KS in delovnih organizacijah. Ker imamo tudi v naši delovni organizaciji organizirane ekipe za prvo pomoč smo jih začeli dodatno usposabljati. Usposabljanje je vodila tov. Krajner Majda iz ZD Nazarije. Ker pa je bil termin prestavljen na dan, ko smo imeli kolektivne izlete, se žal tega tekmovanja naša ekipa ni udeležila, namen pa je bil vsekakor dosežen, s tem, da je večje število obveznikov CZ obnovilo svoje znanje s področja nujenja prve pomoči.

J.K.

NEKAJ NASVETOV ZA PRIJETNEJŠI DOPUST

Če vam je slabo in ne prenašate dolge vožnje, med potjo grizljajte peteršilj ali pa pred odhodom na pot zaužijte čokolado; pomaga tudi grizljanje slanih piškotov.

X

Da boste lažje prenašali vročino, se ne tuširajte z mrzlo, temveč s toplo vodo, se boste bolje osvežili! Prav tako ne pijte mrzlih, temveč le ohlajene pijače. Ne uživajte alkohola pred sončnim zahodom!

X

Opekline meduz in drugih ožigalkarjev namakajte v morski vodi, nato pa jih natrite s svežo prerezano čebulo in kisom.

Sklicujoč se na demokratičnost odnosov v delovni organizaciji predlagam ustanovitev ženskega športnega društva "ELKROJ" kjer bi se ženske pod strokovnim vodstvom lahko ukvarjale s posameznimi zvrstmi športa.

Odnos do sebe, do lastne zdravstvene, delovne kondicije, zdravstvene, estetske in intelektualne vrednosti, je ena najvišjih oblik družbene zavesti, ki zahteva odpovedi negativnih nagonskih in drugih teženj. Konkreten obseg in vsebina demokratičnosti v redakciji je odvisna od zavesti posameznika, od odnosa do sebe.

D.

X

Če vas bo opeklo sonce po vsem telesu, se večkrat na dan okopajte v mlačni vodi, v kateri ste raztopili malo sode bikarbone. Če ne bo na voljo kopalnice, se polivajte z vedrom. Lahko pa si boste pomagali tudi tako, da boste telo namazali s snegom beljaka, pustili nekaj minut ter sprali s hladno vodo.

X

Če na plaži ne boste imeli miru pred martinčki, si pomagajte tako, da boste, kjer se martinčki zadržujejo, zdobili cigaretne ogorke.

X

Če si boste zaradi nepazljivosti zmočili uro ali kar z uro na roki zakorakali v vodo, jo takoj namočite za nekaj minut v čist alkohol in tako ura ne bo zarjavela.

X

Po končani kopalni sezoni kopalke operite, ter jih nato še nekaj ur pustite v vodi, ki ste ji dodali pest otrobov. Kopalke nato splaknite, osušite in pospravite do naslednje sezone.

Pa prijetno dopustnikovanje!

P O M L A D

Pomlad se je že prebudila, nove naloge nam dodelila. Ker plan bil v zaostanku je, delali smo sobote vse.

Dni zdaj prostih nič več ni, zbogom sobotni hojla dri. Nas Nemca vsak dan gnjavita, ker hlače boljše hočeta. Čist' vse bi zanje mi storili, le, da marke bi dobili.

Ženske niso nič vesele, saj komaj bodo preživele; ta prelep' pomladni čas, pa beži, beži od nas ....

Ruma Konjević

POGLED NAZAJ...

POROČILO O POSLOVANJU ZA
LETO 1963

I. Splošni del

Podjetje "Elkroj" proizvodnja modne konfekcije Mozirje, je nadaljevanje podjetja Krojaštvo in šiviljstvo Mozirje, katero je bilo ustanovljeno leta 1948 ter z odločbo ObLO Mozirje št. 05/5-KO-242 z dne 9.7.1959 preimenovalo v ELKROJ Mozirje.

Podjetje je vpisano v register gospodarskih organizacij pri Okrožnem gospodarskem sodišču v Celju pod Re III 39/3 F1 425/59 z dne 30.7.1959.

Predmet poslovanja: splošne krojaške usluge in izdelava konfekcije.

Podjetje zastopata in zanj podpisujeta:

Matko Vlado, direktor podjetja
in Triller Zofija, računovodja
podjetja.

Za podpisovanje v odsotnosti direktorja ali računovodje za bančne naloge je pooblaščen še Janko Alojz.

V podjetju je bilo per 31.12.1963 zaposlenih 58 oseb in 3 vajenci.

Podjetje ima upravni odbor 5-članov, delavski svet pa je tvoril celotni kolektiv ter je bil šele v začetku decembra izvoljen delavski svet in nov upravni odbor.

Delavski svet je imel 8 sestankov, upravni odbor pa 12 sej. Na sejah in sestankih so se obravnavala vsa važnejša vprašanja kot:

1. Odnosi s poslovnim združenjem
2. Sprejemanje sprememb k Pravilniku o delitvi dohodka in osebnih dohodkov
3. Problematika glede povečanja števila zaposlene delovne sile in nabave šivalnih strojev
4. Razna organizacijska vprašanja v zvezi s proizvodnjo na tekočem traku
5. Določitev raznih komisij

Podjetje je imelo pregled s strani SDK o izvršenem popisu koncem leta in pa pregled zaradi obračuna prometnega davka. Pregled ŽR 1962 se je izvršil interno pri SDK v Narodni banki Mozirje

Podjetje ima tekoči račun pri Narodni banki Mozirje številka 603-13-1-182.

II. Posebni del

prihodki skupaj	112.801.108 din
skupaj stroški v plačani realizaciji	74.661.850 din
ostane dohodek	38.139.258 din
od tega 15 % prispevka iz dohodka	5.720.888 din
prispevek od izrednega dohodka	1.332.340 din
ostane	31.086.030 din
od tega na osebne dohodke	
podjetja	25.014.235 din
za sklade	6.071.795 din

Po pravilniku bi bila razdelitev v razmerju 90 : 10 to je v zneskih 27.977.327 din, 3.108.603 din pa za sklade. Ker je pa treba od sredstev, razporejenih na sklade odšteti še vrsto dajatev, sme čisti dohodek razdeliti v razmerju ca 80 : 20.

V naslednjem dajemo prikaz najvažnejših postavk v primerjavi z letom 1962:

realizacija plačana	
netto osebni dohodki	
prispevki iz oseb. doh.	
brutto osebni dohodki	
prispevki iz dohodka zaposlenih oseb	
stanje osnovnih sredstev brez drugih pravic	
stanje drobn. inventarja	

Podjetje se je naglo širilo posebno v smeri konfekcije. Z vsestranskim prizadevanjem kolektiva se je proizvodnost močno dvignila, povečal se je promet in sploh dohodek. Vpeljal se je industrijski način proizvodnje na tekočem traku, kar je bilo prej pri malem številu zaposlenih in pri malem strojnem parku nemogoče.

Smo člani poslovnega združenja težke konfekcije in smo se v proizvodnji specializirali za določene artikle. Imamo skupno prodajno službo in skupno planirano proizvodnjo

Na podlagi povečanega proizvodnega plana in nezadostnih kapacitet je bila nujna, da je podjetje nabavilo nekaj novih strojev in uredilo poslovne prostore ter usposobilo delavce za serijski način proizvodnje.

V mejah možnosti in potreb se je število zaposlenih večalo skozi celo leto, tako da je bilo koncem leta zaposlenih že povprečno 53 oseb (stanje 58 oseb).

Podjetje koristi kredite za obratna sredstva v višini 13.571.244 din. Kredite za osnovna sredstva v višini 2.256.567 din smo odplačali pred rokom, tako, da nimamo koncem leta dolga za osnovna sredstva.

Anuitete se odplačujejo iz denarnih sredstev poslovnega sklada, kamor so v te svrhe razdelili čisti dohodek po zaklj. računu.

Prekomernih zalog materiala ni. Osnovna sredstva in drobni inventar se v redu vzdržujejo. Premoženje podjetja je zavarovano.

Podjetje v redu poravnava svoje obveznosti do dobaviteljev kakor do družbene skupnosti. Prav tako odjemalci še kar v redu poravnajo svoje obveznosti.

III Zaključni del

Delovni kolektiv je pregledal in obravnaval inventurni elaborat in predlog zaključnega računa za leto 1963 na svojih sestankih. O potrditvi zaključnega računa je izdan poseben sklep, ki je sestavni del bilance za leto 1963.

1962	1963	%
64,005.196	112,801.108	192
7,795.836	15,494.535	199
5,444.710	11,397.576	209
13,240.546	26,892.111	203
3,066.560	7,053.228	230
35	53	151
3,769.357	4,498.396	130
75.413	77.485	103

Podjetje je imelo velike težave s priučevanjem delovne sile in z vpeljevanjem proizvodnje novih artiklov ter z razdeljevanjem dela po fazah, kar nam služi za merjenje učinka in izračun osebnega dohodka po posameznih delovnih mestih. Velike probleme je imelo podjetje tudi z nabavo določenih surovin zaradi pomanjkanja istih na tržišču, pičila obratna sredstva pa nam niso dovoljevala predčasnih nabav na zaloge. Po izračunu per 30.11.1963 bi potrebovali za redno obratovanje 21.903.000 din obratnih sredstev, dočim smo razpolagali samo z zneskom 16.632.000 din, tako da znaša razlika 5.271.000 din.

V letu 1964 ne nameravamo bistveno povečati števila zaposlenih, pač pa bomo še bolj intenzivno delali na izpopolnjevanju organizacije dela, tako da bomo z istim številom delovne sile in s smotrnejšim razporedom dela dosegli večji uspeh, kar je osnova in garancija za napredek podjetja.

Pri vseh naših problemih smo imeli vso pomoč s strani Občinske skupščine Mozirje in njenih upravnih organov ter smo bili deležni vsestranskega razumevanja pri prizadevanju za dvig in razvoj našega podjetja.

Mozirje, 31. januarja 1963

Direktor:
Matko Vlado

Predsednik
upravnega odbora:

ALI VESTE...

..... K A J J E .....

.....BIBAVICA?

Na Atlantiku sta po dvakrat na dan plima in oseka, torej dve bibavici. Na Tihem oceanu je na dan samo ena! V Sredozemskem morju, ki je bolj zaprto, je bibavica čisto majhna. Zaradi odprtosti oceanov je lahko razlika med najvišjo in najnižjo morsk gladino v nekaterih obdobjih nad 15 m, na primer v Normandiji. Ko je morje v enem kraju visoko, je drugje nizko. Se pravi, da nastaja med obema ravninama velik tok bibavice. Pri Razu v Bretaniji njegova hitrost dosega in presega 10 vozlov, to je 20 km na uro, tako, da ima ladja, ki vzdržuje zvezo z otokom Seinom, pogosto velike težave s premagovanjem teh tokov.

.....KJE SO .....

.....NAJVEČJE MORSKE GLOBINE SVETA?

Največje morske globine sveta se skrivajo v Tihem oceanu. Globina morja pri Marijanskih otokih, severno od Avstralije, doseže več kot 11 km. Ko je pomorščakom ladje "Challenger II" uspelo potopiti sondo 10.863 m globoko, so vedeli, da so odkrili

največjo morsko globino, kar so jih dotlej poznali (Filipini 10.540 m. Japonska 10.535 m, otočje Keranu 9.425 m) Ruska ladja je 7 let kasneje zabeležila izredno globino 10.960 m. Vse to je bilo kot nalašč, da bi organizirali potopitev z batiskafom. Leta 1960 se je batiskaf Trieste po nekaj poskusih potopil pri Marijanih 11.520 m globoko. To je bil rekord. V taki globini bi izginil ves Everest, ki je visok 8880 m.

.....ZAKAJ.....

.....NASTAJATA PLIMA IN OSEKA?

Privlačujoča moč med nebesnimi telesi v vesolju povzroča, da luna in sonce privlačita vodne množine na zemlji. Tedaj morje narašča, torej je plima. Ko je zemlja v nasprotnem položaju, morje pojema. To je oseka.

Plima in oseka sta enakomerno premikanje oceanskih in morskih voda, kar povzroča privlačujoča moč lune in sonca. Kot najlažje gibljiva na površini našega planeta, se voda vidno premika, ko sta sonce in luna hkrati nasproti eni strani zemlje. Takrat se njun privlačujoči vpliv združuje in plima je velika. Ko sta luna in sonce na nasprotnih straneh zemlje, se njuni privlačujoči vplivi drug drugemu upirajo, zato sta plima in oseka šibkejši.

... KAJ JE ...

... OBSTRET?

Včasih, v kakšni megleni noči se luna ne vidi tako jasno, kot sicer. Pravimo, da ima prstan in da bo dež, ker je luna tako obdana z obstretom. Obstret je pravzaprav svetlobni kolobar, ki obdaja luno in včasih tudi sonce. Ta kolobar nastane z lomom svetlobnih žarkov, ki gredo skozi plast oblakov iz

ledenih kristalov, skozi cirus. Obstret lahko vidimo ob meglenih večerih tudi okrog žarometov in oddaljenih svetilk. Ne smemo pa zamenjati obstreta s polarnim sijem, ki ga je včasih videti v srednji Evropi. Polarni sij je svetlobni pojav jonizacije, kakor nastaja tudi v neonskih ceveh.

... KJE ...

... PADE NAJVEČ DEŽJA?

V Indiji povzročajo zimski vetrovi katastrofalno sušo in spremenijo nekatere predele Pakistana, Tajske in Tibeta v prave puščave. V mesecu maju pa se vetrovi spremenijo in prvi oblaki naznanijo poletni veter monsun. Rastlinje se tedaj prerodi. Merilci dežja imajo takrat veliko dela, saj posamezne pokrajine kar tekmujejo med sabo, katera bo osvojila "prvenstvo" z enim, dvema ali tremi metri vode v enem samem mesecu in to juliju. Pokrajina Čerapunži v Assamu, v osrčju monsunskega območja, sredi vzhodne Indije, je vsekakor rekorderka, saj dobi vsako leto najmanj 12000 milimetrov dežja. To pa je npr. dvajsetkrat več kot v Parizu, kjer pade letno šeststo milimetrov dežja.

... ZAKAJ ...

... KRESNICA SVETI?

Kresnica je žuželka, ki se na poljih pokaže poleti, ko zori žito. Ko ponoči leti sveti s trepetavo svetlobo. Na trebuščku ima del, ki se zelenkasto svetlika in to zaradi posebne gradnje celic, ki izločajo posebno snov, ki ob dotiku s kisikom iz zraka oksidira. Samica nima kril, te ima samo samec. Zato se samica spravi v travo in svetlika, da priključ samca. Tako si te male živalce sporočajo, kje so, dokler se končno ne najdejo.

FLUKTUACIJA V 1. POLLETJU 1984

PRIŠLI

TOZD Mozirje

1. GOSTEČNIK Anica – KV kmetica
2. TEŠANOVIČ Mica – NK delavka
3. OBOJNIK Jožica – aranžerski tehnik
4. MATEK Danica – NK delavka
5. IRMAN Ivanka – NK delavka
6. PODVRATNIK Rozalija – NK delavka
7. LASETSKY Gizela – NK delavka
8. ŽALIG Ivanka – NK delavka
9. ŠLOGAR Ivan – NK delavec
10. MAVRIČ Marjana – NK delavka

11. BREZOVNIK Marija – KV administrator
12. KOLENC Drago – strojni tehnik
13. BIZJAK Danica – KV natakarica
14. POLJANŠEK Matilda – NK delavka
15. KOSMAČ Ivan – KV šofer
16. POTOČNIK Marija – NK delavka
17. JERAJ Marjeta – aranžerski tehnik
18. POLIČNIK Irena – KV trgovka
19. BEZOVŠEK Jožica – KV krojačica
20. VALENTIČ Ivan – KV krojač
21. VRATANAR Franja – KV natakarica
22. GRUDNIK Jožica – živiljski tehnik
23. ŠAPONJIČ Dragoslav – konf. inž.
24. ERAK Rada – programer

TOZD Šoštanj

1. LESNIK Dora – KV konfeksionar
2. LUPŠINA Karmela – ekonomski tehnik

DSSS

1. LEVAR Helena – šivilja
2. ŠULEK Vera – ekonomski tehnik
3. JERAJ Blaženka – diplomirani ekonomist
4. ROBNIK Ivanka – KV trgovka
5. PETRIN Marta – KV krojačica
6. JERAJ Marija – KV krojačica
7. KARČE Igor – predmetni učitelj
8. URLEP Tomaž – absolvent FTN
9. RAMŠAK Ernest – diplomiran ekonomist
10. ŠTIGLIC Jože – dipl. strojni inženir

ODŠLI

TOZD Mozirje

1. Levar Helena – KV šivilja
2. Burič Ljubica – NK delavka
3. Kramer Marija – NK delavka

V prvi polovici letošnjega leta je sklenilo delovno razmerje v naši delovni organizaciji 36 delavcev, in sicer 24 v TOZD Konfekcija Mozirje, 2 v TOZD Konfekcija Šoštanj in 10 delavcev v DSSS.

Zapustilo pa je delovno organizacijo 14 delavcev in sicer iz TOZD Konfek-

cija Mozirje 10 delavcev in 4 iz DSSS, medtem ko so bile 4 delavke premeščene iz TOZD Konfekcija Mozirje v DSSS in 1 delavec iz DSSS v TOZD in jih tudi mcramo uvrščati med fluktuante. Zato je to število precej visoko.

Tudi, če pogledamo vzroke odhodov

4. Polak Tanja – KV konfeksionar
5. Fajdiga Fanika – NK delavka
6. Oprčan Marjana – PKV konfeksionar
7. Topolnjak Josipa – NK delavka
8. Žagar Nada – KV trgovka
9. Martinovič Jelena – NK delavka
10. Oberč Milena – NK delavka
11. Robnik Ivanka – KV natakaričica
12. Irman Ivanka – NK delavka
13. Metulj Ivan – NK delavec
14. Fludernik Igor – KV finomehanik
15. Kolenc Darko – stroj. tehnična
16. Mavrič Marjana NK delavka
17. Jeraj Marija – KV krojačica
18. Petrin Marta – KV krojačica

DSSS

1. Steblovnik Zdravko – modni modelar
2. Remic Jožica – administrator
3. Rajter Jože – čuvaj
4. Abram Marta – dipl. inž.
5. Šaponjič Dragoslav – dipl. inž.

delavcev, ki so zapustili DO vidimo, da so trije delavci zapustili delovno organizacijo, ker so se upokojili, dva sta odšla na služenje vojaškega roka, dve delavki nista uspešno opravili poskusnega dela, 4 pa so si naši ustrežnejše delo pri drugi delovni organizaciji.

Poizkusite in se prepričajte

Marsikatero gospodinjstvo se ta čas otepa nadležnih mravelj. Poizkusite se jih znebiti tako, da na "mravljični cesti" v stanovanju naredite zapornico in sicer tako, da polovico limone položite na vhodni del "ceste", Mravlje namreč ne prenašajo vonja limone, zato si bodo poiskale drugega gospodarja. Mravljam v stanovanju se je mogoče upreti tudi tako, da mesta, kjer se mravlje pojavijo, polijemo s kisom.

Biti dejaven je prva naloga človeka, a ves čas, ko je prisiljen, da počiva, bi moral porabiti za to, da si pridobi jasno spoznanje o svetu, da bi mu to spoznanje v bodoče znova olajševalo dejavnost

GOETHE

Zapustiti delovni kolektiv, v katerem si delal toliko in toliko let, ni enostavna zadeva, zato pa so toliko lepši spomini nanj ...

NAGRADNA KRIŽANKA

1119842571,3

COBISS

SESTAVIL NIKO	DIREKTOR RO MLADOST ČAJETINA	MESTO V GRČIJI	ŠVEDSKA	VODJA TOZD ŠOŠTANJ	SHAKESPEAR VRSTA	PLEMIŠKI NASLOV	LOPA	DOM. ŽIVAL ROMUNIJA	SLOVENSKI BALETNI PLESALEC	"BIT" "MOJ MIČEK"
SIMCLAIR RAČUNAL- NIK										VZPORED- NICE PREMICE
UDAV			POŠKODBA					ŽIVALSKA OKOLČINA ST. AN-FILM IGRALKA		
BODIČA			DOBE VSTANOVA TOVARNA				ČEBELICA DOMAČE ORODJE			
OTOK SAMOSTAN V GRČIJI					MEŽNAR VRSTA IZBIRA					
KRAJ PRI REČICI						IRIDIJ		ČAČAK GRŠKI OTOK		
ŠUMNIK		NEMŠKI 2. SKLON UREN				BOGASTVO GOZDOV DOM. M. IME			LUXEMBURG EPROVETA	
URBANC BQEDA			OČESA GLAS URE TIK..							
PODZEMEL- SKA ŽIVAL				RADIJ			UJEDA PTIC POD			
SLIK. LIK				TRINITROOL RAMŠAK SLAVICA				SRBOHRV. "TA" IŽENSKA) MIHEVC		
LITER		ŽIVLJENJ. TEKOČINA GRČAR				BLIŠČ ŽENSKO POKRIVALO				ŠLOTSKA GROBA TKANINA
VZKLIK			NEPRIJETEN VONJ ENAKI ČRNI					ARAABSKI IŽEBEC MATI BOGD		
IRSKA				ERMENC URŠKA IGRALNA KARTA			ORANJE PLUS		RIMSKA 5 MISTER	
PRILIV LA GASENE H								ANG. TOV. GRADHOFOV PLOSČ NEMČIJA		
DALHATM VZKLIK			OBVEZEN VZOREC MERILO							

1. nagrada 1.000 din, 2. nagrada 500 din, 3. nagrada 300 din, 4. nagrada 100 din. Rešitve poslani do 31. 7. 1984.